

SELECCIÓ D'AUS DE S'ALBUFERA

NOM LOCAL	NOM CASTELLA	NOM CIENTÍFIC	STATUS
Sot-mesó	Zampullín chico	<i>Poeloxip ruficollis</i>	S 3
Carpatassa	Cormorán grande	<i>Phalacrocorax carbo</i>	I 3
Quequí	Avetorillo común	<i>Ixobrychus minutus</i>	E 2
Queca	Avetoro	<i>Botaurus stellaris</i>	E 1
Orval	Martinete	<i>Nycticorax nycticorax</i>	S 2
Agró blanc	Garceta común	<i>Egretta garzetta</i>	S 3
Agró	Garza rial	<i>Ardea cinerea</i>	I 3
Agró roig	Garza imperial	<i>Ardea purpurea</i>	E 3
Oca salvatge	Anser comú	<i>Anser anser</i>	I 2
Ansera blanca	Tarro blanco	<i>Tadorna tadorna</i>	I 1
Siulador	Anser silbón	<i>Anas penelope</i>	I 3
Sel·la	Cerceta comú	<i>Anas crecca</i>	I 3
Cap-blau	Anser real	<i>Anas platyrhynchos</i>	S 3
Coer	Anser rebudo	<i>Anas acuta</i>	I 2
Sel·la blanca	Cerceta carretona	<i>Anas querquedula</i>	M 2
Cullerot	Pato cuchara	<i>Anas chipeste</i>	I 3
Bec vermell	Pato colorado	<i>Netta rufina</i>	S 2
Morató	Porrón comú	<i>Aythya ferina</i>	I 3
Morató de puput	Porrón moñudo	<i>Aythya fuligula</i>	I 2
Ansera carablanca	Malvasia	<i>Oxyura leucocephala</i>	S 1
Arpella	Aguilucho lagunero	<i>Circus aeruginosus</i>	S 2
Aguila pescadora	Aguila pescadora	<i>Pandion haliaetus</i>	S 2
Xoriguer	Cernicalo comú	<i>Falco tinnunculus</i>	S 3
Falcó camisa-rotxes	Cernicalo patirrojo	<i>Falco verpestrius</i>	M 1
Falcó marí	Halcón de Eleonor	<i>Falco eleonorae</i>	E 2
Falcó	Halcón comú	<i>Falco peregrinus</i>	S 1
Rascó	Rascón	<i>Falco aquilinus</i>	S 3
Gall faver	Cisamón	<i>Porphyrio porphyrio</i>	S 2
Gallineta d'aigua	Polla de aigua	<i>Gallinula chloropus</i>	S 3
Fotje	Falca atra	<i>Falco atra</i>	S 3
Grua	Grull comú	<i>Grus grus</i>	M 2
Aviador	Cigüeñala	<i>Himantopus himantopus</i>	E 3
Tirull-lo menut	Chorlito chico	<i>Charadrius dubius</i>	E 2
Tirull-lo cama-negre	Chorlito patinegro	<i>Charadrius alexandrinus</i>	S 3
Fuell gris	Chorlito gris	<i>Pluvialis squatarola</i>	M 1
Juie	Avetría comú	<i>Vanelus vanellus</i>	I 3
Corriol menut	Correllimos menudo	<i>Calcidris minuta</i>	I 2
Corriol variant	Correllimos comú	<i>Calcidris alpina</i>	M 2
Bataleire	Combatiante	<i>Philomachus pugnax</i>	M 2
Cegall	Agachadizo comú	<i>Gallinago gallinago</i>	I 3
Cegall de mossos	Aguja collinegra	<i>Limosa limosa</i>	M 2
Curieta	Zerapito real	<i>Numenius arquata</i>	M 1
Xivirona	Andarriots grande	<i>Tringa ochropus</i>	I 3
Valena	Andarriots chico	<i>Actitis hypoleucos</i>	M 2
Cama roja pintada	Archibebe oscuro	<i>Tringa erythropus</i>	I 2
Fumarell	Fumarel cariblanco	<i>Chlydonias hybridus</i>	M 2
Fumarell cara-blanc	Fumarel comú	<i>Chlydonias nigri</i>	M 2
Tórtora	Tórtola comú	<i>Streptopelia turtur</i>	E 2
Cucuí	Cuco	<i>Cuculus canorus</i>	E 2
Mussol	Autillo	<i>Otus scops</i>	S 3
Mussol real	Buho chico	<i>Bubo otus</i>	S 2
Engana-pastors	Chotacabras gris	<i>Caprimulgus europaeus</i>	M 1
Falca	Vencejo comú	<i>Anas affinis</i>	E 3
Arner	Martin pescador	<i>Alcedo atthis</i>	I 3
Abellarol	Abejaruco comú	<i>Merops apiaster</i>	E 3
Puput	Abutila	<i>Upupa epops</i>	S 3
Formiguer	Torceduello	<i>Jynx torquilla</i>	S 1
Cabot de vonera	Aviñ zapador	<i>Riparia riparia</i>	M 2
Cabot de roca	Aviñ roquero	<i>Phoenicoprocta rupestris</i>	I 3
Dronella	Golondrina comú	<i>Hirundo rustica</i>	E 3
Cabot	Aviñ comú	<i>Delichon urbica</i>	E 3
Xàtxero gros	Lavandera boyera	<i>Motacilla flava</i>	E 3
Xàtxero	Lavandera blanca	<i>Motacilla alba</i>	I 3
Titina	Biabita campestre	<i>Anthus campestris</i>	E 2
Titina sorda	Biabita comú	<i>Anthus pratensis</i>	I 3
Titina de muntanya	Biabita ribanejo	<i>Anthus spinoletta</i>	I 2
Capxerigany	Alcaudón comú	<i>Lanius senator</i>	E 2
Rogit	Petirrojo	<i>Erithacus rubecula</i>	I 3
Rosinyol	Ruiseñor comú	<i>Luscinia megarhynchos</i>	E 3
Blaveta	Pechiazul	<i>Luscinia svecica</i>	I 2
Vitrac	Tarabilla comú	<i>Saxicola torquata</i>	S 3
Terd	Zorzal comú	<i>Turdus philomelos</i>	I 3
Rosinyol bord	Ruiseñor bastardo	<i>Catia cant.</i>	S 3
Boacarla mostaxuda	Carricorín real	<i>Acrocephalus melanopogon</i>	S 3
Boacarla de canyet	Carricero comú	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	E 3
Rosinyol gros	Carricero torral	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	S 3
Buscaret de cap negre	Curnuca cabeçinegra	<i>Sylvia melanocephala</i>	S 3
Buscaret de capell	Curnuca capitolada	<i>Sylvia atricapilla</i>	S 2
Ull de bou	Mosquitero comú	<i>Phylloscopus collybita</i>	I 3
Ull de bou gros	Mosquitero musical	<i>Phylloscopus trochilus</i>	M 3
Butxagaeta	Buitron	<i>Cisticola juncidis</i>	S 3
Caçafosques	Papamoscas gris	<i>Muscipeta striata</i>	E 3
Cap ferrerico	Carbonero comú	<i>Parus major</i>	S 3
Soliera	Triguero	<i>Miliaria calandra</i>	S 3
Hortolà de canyar	Escribano palastre	<i>Emberiza caesia</i>	S 3
Galfaró	Verdecillo	<i>Sennus serinus</i>	S 3
Vardenol	Vardenol comú	<i>Carduelis chloris</i>	S 3
Cadenera	Jilguero	<i>Carduelis carduelis</i>	S 3
Passarell	Pardillo comú	<i>Carduelis cannabina</i>	S 3
Estornell	Estornino pinto	<i>Sturnus vulgaris</i>	I 3

I=Hivernant • S=Semident • E=Estival • M=Migratori • 1=Rar • 2=Escol • 3=Abundant

HORARIS

L'horari de visita del Parc és de 9 a 18 h entre l'1 d'abril i el 30 de setembre, i de 9 a 17 h entre l'1 d'octubre i el 31 de març, ES REQUEREIX UN PERMÍS DE VISITA (GRATUÏT) que s'ha de sol·licitar al Centre de Recepció.

Per a visites en grup es requereix un permís especial que s'ha de sol·licitar amb antelació, informau-vos al Centre de Recepció o al telèfon del Parc.

ACCESOS

L'ACCÉS AL PARC ÉS A PEU O EN BICICLETA

pel Pont dels Anglesos. Podeu aparcar els vehicles en els vials de les urbanitzacions properes a l'entrada o a l'aparcament habilitat a l'efecte, situat enfront de l'Hotel Parc Natural. Les persones amb problemes de mobilitat poden sol·licitar unes condicions especials de visita al telèfon del Parc.

NORMES

- Respectau la Natura i els valors que han fet possible aquest espai protegit. No està permesa la recollida de plantes, flors, animals o les seves restes.
- Circulau sempre pels camins indicats, a baixa velocitat amb les bicicletes i respectant la senyalització existent.
- No està admesa l'entrada al Parc de les bicicletes de més de dues rodes.
- Respectau l'horari de visita del Parc.
- Els renous molesten els animals i els altres visitants. Circulau en silenci.
- No es pot menjar dins els observatoris ni efectuar picnics dins el Parc. En tot cas utilitzeu les taules de sa Roca per a un breu espai de temps.
- No estan admeses les activitats esportives dins el Parc (futing, circuits eqüestres o de mountain-bike, etc...).
- Els animals domèstics (cans sobretot), espanten la fauna. No els entreu al Parc.
- En cas d'incompliment de la normativa el personal del Parc pot revocar el permís de visita.
- Col·laborau en la conservació del Parc, aportant suggeriments per millorar aquest espai natural protegit.

L'adreça del Parc és:

PARC NATURAL DE S'ALBUFERA DE MALLORCA

Llista de Correus

E-07458 Can Picafort - MALLORCA
Tel. 971 89 22 50 • Fax. 971 89 21 58
07458 Can Picafort (Mallorca)

Textes: Pere Bennassar, Joan Mayol i Gabriel Perelló.
Fotografia portada: Gall Faver. *Porphyrio porphyrio* (Bernat Ramis)

S'ALBUFERA DE MALLORCA

Parc Natural

AIGUA, AUCELLS I PERSONES

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria de Medi Ambient

S'ALBUFERA, ... aigua, aucells i persones

S'Albufera, la zona humida més extensa i important de les Balears, és un antic llac separat de la mar per una línia de dunes, que al llarg de segles -però sobre tot als dos darrers i per influència humana- s'ha anat reblint de sediments, fins formar una extensa planura inundable. El Parc Natural empara 1708 Ha. de prat (zona humida) i de dunes.

S'Albufera té un origen molt antic (18 milions d'anys enrera), però l'actual zona humida es va formar fa menys de 100.000 anys. Les dunes marines actuals són més modernes, d'uns 10.000 anys d'edat.

L'aigua és la base de la riquesa biològica de s'Albufera. El fet que la major part del Parc Natural romanguí inundat una gran part de l'any, permet el creixement continuat de la vegetació, variada segons la profunditat, la proximitat a la mar i el tipus de terreny. Les diverses plantes són aliment i refugi de molts d'animals, dels que altres espècies s'alimenten.

Aguila peixetera (*Pandion haliaetus*)
Fotografia de Llorenç Llobera

Gràcies a l'abundor d'aigua, la varietat d'organismes vius (el que els científics denominen biodiversitat) és molt gran, formant s'Albufera el conjunt d'ecosistemes amb més biodiversitat de les Balears.

S'Albufera reb gran part de l'aigua que plou sobre 640 Km² de Mallorca gràcies als torrents i als ullals (afloraments d'aigües subterrànies). Les entrades a l'estiu d'aigua del mar no són importants en quantitat però afecten a la vegetació i la fauna.

La descripció biològica ha de començar per la vegetació, dominada pel canyet (*Phragmites australis*), la cesquera (*Cladium mariscus*) i la bova (*Thypha latifolia*), herbes gegants que viuen als terrenys inundats. Són molt importants les espècies que viuen submergides als canals, als llisers (petites llacunes) o sobre el prim (els terrenys normals de s'albufera, secs a l'estiu i humits a l'hivern). D'elles podem destacar l'herbei de fil (*Potamogeton pectinatus*) la cua de mart (*Ceratophyllum submersum*) o les llenties d'aigua (*Lemna sp.*). A les zones més salabroses, entre altres, creixen el jonc (*Juncus sp.*) i l'herba salada (*Salicornia sp.*). Entre els arbres convé citar al poll blanc (*Populus alba*), l'om (*Ulmus minor*) i el tamarèl (*Tamarix africana*).

Convé esmentar també la gran diversitat de fongs existent: 66 espècies; una d'elles, *Psatyrella halofila*, nova per a la ciència, va ser descoberta a s'Albufera l'any 1992.

Quant a la fauna, destaca la riquesa de peixos (29 espècies,

quasi totes d'origen marí); els més importants dels quals són: l'anguila (*Anguilla anguilla*) i les llisses (diverses espècies de mugílids). Entre els amfibis domina el granot (*Rana perezi*) i entre els rèptils, la serp d'aigua (*Natrix maura*) i la tortuga d'aigua (*Emys orbicularis*). Els mamífers més abundats són els rossegadors (rates i ratolins) i les rates-pinyades (8 espècies), amb rareses tals com el Rat-penat de bosc (*Barbastella barbastellus*).

Bec vermell (*Netta rufina*)
Fotografia de Gabriel Perelló

La diversitat i importància dels invertebrats és molt gran. Els grups més notables són les libèl·lules, els dípters (amb espècies úniques), les aranyes, els escarabats i, sobre tot, les papallones nocturnes, de les que es coneixen més de 300 espècies.

Però el grup d'animals més famós i més apreciat és el dels aucells. Les aus, que viatgen fàcilment entre maresmes separades per cents o mils de Kms. hi troben menjar i refugi. A s'Albufera s'observen dues terceres parts de totes les espècies d'aucells de les Balears, és a dir, unes 200 espècies.

Són 61 les espècies reproductores al Parc, entre les quals convé distingir les sedentàries (que s'hi mantenen tot l'any) i les estivals (que migren cap al Sud acabada la cria).

Un tercer grup són les espècies hivernants, que venen del Nord per passar els mesos més freds. Hi ha els grans esbarts d'ànneres (collarots, cel·les, moretons, siuladors...), agrons de distintes espècies, estornells... Comptant sols les grans aus, arriben a ser més de 10.000 les que hivernen a s'Albufera.

Les espècies que visiten el Parc al curs dels seus viatges però hi fan estades de pocs dies són els migrants. Esmentem entre elles les cel·les blanques, molts limícoles, oronelles,....

Un darrer grup són els divagants, de presència gairebé ocasional com les grues i els ibis negres.

El llistat adjunt presenta les espècies del Parc que poden tenir més interès pels observadors i per la conservació de la Naturalesa.

S'Albufera de Mallorca: Parc Natural.

El Govern Balear va declarar s'Albufera Parc Natural el 28 de Gener del 1988, essent, aleshores, el primer espai natural

Boscarla mostatxada (*Acrocephalus melanopogon*)
Fotografia C. Picornell

socio-econòmic comarcal i de Mallorca. La funció principal és la conservació de la Natura.

S'Albufera de Mallorca. Zona d'Especial Protecció per a les Aus.

El Consell de les Comunitats Europees adoptà al 1979 la Directiva 79/409/CE relativa a la conservació dels aucells silvestres. Partint del principi que les aus constitueixen un patrimoni comú per a tota Europa, la Directiva pretén la conservació i l'adient gestió de totes les aus silvestres que viuen a la Comunitat Europea. Per a tal finalitat, defineix unes normes de protecció, en limita les espècies caçables i la seva comercialització. A més, la Directiva determina la protecció dels hàbitats per a garantir la protecció de les espècies. Aquests espais són les Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPAs), on s'han d'adoptar mesures adients per a evitar el deteriorament dels hàbitats i les perturbacions que afectin a les aus. S'Albufera és ZEPA des de l'entrada de l'Estat Espanyol a la Comunitat Europea.

S'Albufera de Mallorca i el Conveni de Ramsar.

El 5 de desembre del 1989 el Consell de Ministres va inscriure s'Albufera de Mallorca a la llista de la Convenció sobre Aiguamolls d'Importància Internacional (especialment pel que fa als hàbitats d'aucells aquàtics), més coneguda com a Convenció de RAMSAR (Iràn 1971). El govern que han ratificat la convenció es comprometen a fomentar la protecció i l'ús equilibrat dels seus aigüamolls.

Falcó marí (*Falco eleonorae*)
Fotografia de J. R. Jurado